

Allemaal

37

Marcel Lenssen

Okt 2007

Een groep vrienden heeft ieder jaar een kerstdiner.
Het stuk bevat fragmenten uit een aantal van die
diners. Er ligt geen volgorde vast. Het is geen
afgerond verhaal.

Amber

Wanda en Geert

Froukje en Karst

Ianka en Jochem

Buiten

Karst, Froukje en Wanda

Karst - dat je hier wil wonen -
Froukje - geef me maar een vuurtje -
Karst - ik kan het me niet voorstellen -
Froukje - ik vind het koud -
Karst - nou ja - ik kan me van alles voorstellen -
Wanda - het zijn mooie huizen -
Karst - zeker -
Wanda - toch -?
Karst - ehuh -
Wanda - ik vind het mooie huizen -
Karst - absoluut - absoluut niet lelijk -
Wanda - als je sommige nieuwbouw ziet -
Karst - dat is dit absoluut niet - er heeft een
goeie architect op heeft gezeten - dat zie je
-
Froukje - heerlijk -
Karst - het is allemaal hetzelfde en toch heb je er
geen last van -
Wanda - bij ons is ook alles hetzelfde -
Karst - dat is een oude wijk - dan wordt het een
meerwaarde -
Froukje - ik vind die balkonnetjes leuk -
Wanda - ook van binnen - er zitten hele leuke
details in -
Froukje - die tussenverdieping is heel speels gedaan
-
Karst - je moet je ook voorstellen - over een paar
jaar - als alles wat tot leven is gekomen -
Wanda - dan is alles ook een stuk groener -

Karst - dan ziet alles er al heel anders uit
natuurlijk - maar jullie zouden hier toch ook
nooit gaan wonen -?

Wanda - we hebben er het geld ook niet voor -

Karst - je ziet het er niet direct aan af - maar
het is hier peperduur - dat vind ik trouwens
ook wel weer charmant - het is niet protserig
- het is wel stil - angstaanjagend stil -

Froukje - heerlijk -

Karst - en donker -

Wanda - het is fris -

Karst - fris - zeg maar koud -

Wanda - ik bedoel fris in de zin dat alles nog
lekker schoon is - een frisse buurt -

Karst - absoluut - het is absoluut *fris* - misschien
zelfs een tikkeltje steriel -

Froukje - dat is het nieuwe -

Karst - heerlijk - zo'n sigaretje - heerlijk zo af
en toe zondigen - kijk - de burens hebben
precies hetzelfde tuinbankje - origineel -

Wanda - toch snap ik het wel - het heeft ook wel
iets -

Karst - absoluut - als je de kans hebt - alleen
overall is zo over nagedacht -

Wanda - misschien - ja misschien wel -

Froukje - misschien - maar er is tenminste over
nagedacht -

Karst - dat is waar - maar dat maakt het allemaal
zo onnatuurlijk - het is zo'n concept -

Froukje - je bent jaloers -

Karst - dat is waar - ik vind het een mooi huis -
echt - maar laten we wel wezen - natuurlijk
heb je ruimte - vierkante meters - natuurlijk
is het allemaal lekker nieuw en schoon - en

zonder geschiedenis - natuurlijk - wat ook
iets heeft - natuurlijk - maar dat je
hiervoor de stad uitgaat -

Froukje - dit is nog steeds de stad schat -

Karst - dat moet je er wel bij vertellen - heb jij
het idee dat je hier in de stad bent -?

Wanda - nee -

Froukje - dat is juist de bedoeling -

Karst - ga dan echt ergens buitenaf wonen - toch -?

Wanda - ja -

Karst - zonder auto ben je hier nergens -

Froukje - kinderen spelen hier lekker buiten op
straat -

Karst - zou jij hier op straat willen spelen - nee
- toch - zo aan de rand van de stad -
kinderen komen hier de deur niet uit -
niemand komt hier de deur uit -

Froukje - je zit hier zo in de weilanden -

Karst - weilanden - ik heb nog nooit een kind in
een weiland zien spelen - dat zijn ideeën -
beelden die je in je hoofd hebt - films - wat
heb je hier te zoeken -?

Froukje - wat heb jij in de stad te zoeken -?

Karst - ik ben een stadsmens -

Froukje - jij -

Karst - ja -

Froukje - jij houdt van mensen om je heen -?

Karst - ik houd van reuring - ja -

Froukje - jij houdt van drukte -?

Karst - van bedrijvigheid - ontmoetingen - ja - in
wezen wel -

Froukje - dat sprankelende leven van jou - hoe vaak
zit je nog in een café -?

Karst - maar als ik het wil - dan kan het - dan
hoef ik niet eerst een uur te reizen om enig
leven aan te treffen - het enige effect van
zogenaamd buiten wonen - is dat je je
kinderen met de auto naar school moet brengen
-

Froukje - *effect* -?

Karst - gevolg -

Froukje - onzin - de school is hier dichterbij dan
bij ons -

Karst - en met de auto naar het voetbal -

Froukje - dat moeten wij straks ook -

Karst - en met de auto naar vriendjes -

Froukje - hier hebben kinderen tenminste vriendjes -

Karst - ik vond je wildpaté heerlijk Wanda -

Wanda - niet te droog -?

Karst - integendeel - perfect - en met zuur erbij -
zoals het hoort -

Froukje - Jan zou het hier heerlijk vinden -

Karst - Jan zou zich hier dood vervelen - en Jan
niet alleen -

Froukje - ik snap het heel goed -

Karst - ik snap het ook *heel goed* - maar dat heeft
vooral te maken met mijn empathisch vermogen
- wat zeg ik - eigenlijk snap ik er helemaal
niks van - voor die paar extra vierkante
meters - om wat - om nog een boekenkast neer
te plempen - om nog een kuub speelgoed op te
slaan - om wat - om je tweezitsbank in te
ruilen voor *zo'n lekkere vierzitter* -
hiephiep hoera - en dan zit je hier in zo'n
trieste treurige burgerbedoening - vind je
het gek dat hier van die trieste treurige
saaie gedachten en ideeën gaan woekeren - dat

moet je toch met me eens zijn - ik snap het niet -

Wanda - hoe bevalt jullie Seat Cordoba -?

Froukje - er zijn wel belangrijkere zaken die ik niet snap -

Karst - zeker -

Froukje - moeten wij straks nog tanken -?

Wanda - bevalt 'ie -?

Karst - nee -

Froukje - volgens mij wonen hier juist heel veel mensen zoals wij -

Karst - en dan dat hele huis vol kindertekeningen -

Wanda - dat vind ik leuk -

Karst - buitenlanders kom je hier niet tegen -

Froukje - jij hebt ook zoveel met al die buitenlanders bij ons de buurt -

Karst - maar ik ben blij dat ze er zijn - voor het straatbeeld -

Wanda - ik vind het mooi dat ze nergens een drempel hebben in huis -

Karst - ik ben blij dat er af en toe een zwerver bij ons in het portaal slaapt - dat is leven - ook pislucht hoort bij het leven - ik ben blij dat Jan het leven van binnenuit leert kennen - hoe kom ik hier straks weer naar huis -?

Froukje - je hebt uren je kaart bestudeerd - dus dat zal wel lukken -

Karst - dit zijn van die plekken waar je wel terechtkunt komen - maar nooit meer van weg kunt komen - dit soort buurten zijn net inktvissen - als ze je eenmaal met hun tentakels gevangen hebben ben je gezien -

Wanda - wanneer zijn jullie eigenlijk voor het
laatst naar de bioscoop geweest -?

Froukje - ik vind het niet leuk Karst -

Karst - wat heb ik gezegd -?

Froukje - laten we maar weer naar binnen gaan -

Karst - had ik dat niet moeten zeggen - over hier
wonen - wat - ik zit een beetje te plagen -
ze wonen hartstikke mooi hier - ik ben gewoon
jaloers - toch - wat - je ziet er prachtig
uit - wat - wat doe ik - wat doe ik niet -?

Froukje - ik hoop dat je een beetje uit mijn buurt
blijft straks -

Karst - ik mag toch zeggen dat ik het niet snap -
ik wilde geen punt maken - het was geen - wat
- ik praat maar wat -

Froukje - je luistert niet -

Karst - wat - ik sta hier met jullie te praten -

Froukje - je zit weer in dat ding van jou -

Karst - ik luister -

Froukje - je luistert niet -

Karst - wat heb ik niet gehoord -?

Froukje - ik ga dit gesprek niet weer opnieuw met jou
voeren -

Karst - ik luister -

Froukje - ja -

Karst - je zegt zelf 'blijf een beetje uit mijn
buurt' -

Froukje - ja -

Karst - en dan klagen dat ik niet luister -

Froukje - ja -

Karst - ik krijg juist vaak het idee dat je
helemaal niet wil dat ik naar je luister -

Froukje - ja -

Karst - je had het over - waar had je het over -?

Froukje - precies - je weet het niet - omdat je niet luistert -

Karst - je had het over - over Jan -

Froukje - ja -

Karst - dat je straks niet bij mij in de buurt wil zitten -

Froukje - daarvoor - wat zei ik daarvoor - waar had ik het daarvoor over -?

Karst - over - waar had je het over - over - we hadden het over buiten wonen -

Froukje - jij had het over buitenwonen -

Karst - over - dat iedereen uit de stad trekt -

Froukje - ja - dat jij dat niet snapt - ja - en ook wel snapt -

Karst - dat heb ik gehoord -

Froukje - omdat je het zelf zei - dat is je eigen verhaal - je had het er zelf over -

Karst - ja - dan kan ik me herinneren -

Froukje - het is goed met je - moet je je ouders nog bellen - of alles goed gaat met Jan -

Karst - waarom zou het niet goed gaan -?

Froukje - omdat Jan zei 'wil niet oma' - 'wil niet oma' -

Karst - toen we weggingen was alles toch goed -

Froukje - ja - toen we gingen was alles goed - kijk jij eigenlijk wel naar je kind -

Karst - schat - sorry - het spijt me - ik weet niet wat me spijt - maar het spijt me - sorry - help me een beetje - wat heb ik gemist -?

Froukje - waar zit jij met je gedachten - ik zei dat er wel ergere dingen zijn die ik niet snap -

Karst - okee - ja - dat heb je gezegd -

Froukje - dat weet ik -

Karst - ik hoor het je weer zeggen - had jij
gehoord dat ze dat zei -?

Wanda - ja -

Karst - soms luister ik niet zo goed - dat komt
door mijn enthousiasme - dan zit ik helemaal
in mijn verhaal -

Wanda - ja -

Karst - lekker - zo af en toe een sigaretje -

Froukje - het is zo jammer - jij verdraagt gewoon
geen gezelligheid -

Karst - nee - dat is waar - nee - dat is niet waar
- ik verdraag geen geveinsde gezelligheid -

Froukje - je voelt zeker weer van alles -?

Karst - ik ben niet de enige - we voelen allemaal
van alles -

Froukje - vast -

Karst - let morgen maar eens op - als het
telefoneren begint -

Froukje - zullen we dan maar weer naar binnengaan -?

Binnen

Amber

- ik heb laatst van mijn mond gedroomd - ik was een vis en had geen tanden meer - het was heel cartoonesk - met van die tekstballonnen - 'blub blub' - even dacht ik dat ik zonk - maar ik zwom - toen ik wakker werd kwamen er prachtige vragen in mij op - 'drinken vissen ook water' - 'is het toeval dat rouw rijmt op vrouw en niet op man' - 'hoe komen vragen eigenlijk bij je op' vroeg ik me af - ik staarde naar het plafond en vroeg me af of ik zo'n ding - zo'n beamer in mijn bed zou kunnen monteren zodat ik films op het plafond kan projecteren - ik hoorde de meisjes rennen door het huis - toen ik mezelf uit bed takelde zag ik op mijn nachtkastje tussen allerlei troep een boekje liggen - 'drinken vissen ook water' - ik weet niet hoe het daar terecht is gekomen - het ligt er misschien al jaren - het is me nooit opgevallen - ik ken het niet - als iemand me had verteld 'er ligt een boekje op jouw nachtkastje - titel: drinken vissen ook water?' - dan had ik hem of haar voor gek verklaard - maar in ieder geval is één vraag opgelost - ik weet nu waar die vraag vandaan kwam die die ochtend in me opkwam - al weet ik nog niet hoe dat dan precies gegaan is - de rest van de dag heb ik me bezig gehouden met de vraag 'is het toeval dat rouw rijmt op vrouw en niet op man' - ik heb de meisjes naar school gebracht - ik ben naar de kapper geweest - ben nieuwe kleren gaan kopen - heb boodschappen gedaan - heb

vier mensen gebeld - maar kreeg vier keer een voicemail - heb de meisjes van school gehaald - heb gekookt - vissticks - ik bracht mijn meisjes naar bed - en na het voorlezen vroeg Noa - 'mam - waar denk je aan' - en ik zei 'hoe komt het dat rouw rijmt op vrouw en niet op man' - en ze zei 'dat heeft met de uitgang te maken - weet je dat niet - vrouw rijmt ook op pauw - en op au - en op wauw - en op schooljuffrouw - en op ontrouw - en op huisvrouw - en op' - en toen viel ze in slaap - en niet al te lang daarna ik ook -

Zwanger

Ianka en Wanda

Ianka - zijn jouw borsten wat voller geworden -?
Wanda - je denkt toch niet dat ik zwanger ben -?
Ianka - ik weet niet of ik dat dacht -
Wanda - zo klonk het -
Ianka - ik weet wel dat áls ik het dacht - ik denk niet dat ik dat dacht -
Wanda - ik denk namelijk niet dat mijn bosten voller zijn -
Ianka - waarschijnlijk heb ik me vergist -
Wanda - denk je dat ik het niet zou vertellen -?
Ianka - ik zou het me voor kunnen stellen -
Wanda - ik zou hier toch niet zwanger naast jou zitten - zonder daar iets over te zeggen -?
Ianka - ik heb wel vaker zwanger naast iemand gezeten zonder dat diegene wist dat ik zwanger was -
Wanda - ook naast mij -
Ianka - dat zou best kunnen -
Wanda - stel dat ik zwanger was geweest - dan had ik nu dus niet zelf de kans gekregen om het te vertellen -
Ianka - ik had over je borsten -
Wanda - er valt niks te zien aan mijn borsten -
Ianka - hoe vaak zie ik jou - ik kan toch denken dat jouw borsten wat voller zijn geworden -
Wanda - dat dacht jij niet - jij dacht 'ik ga eens even vissen' -
Ianka - je hebt überhaupt alle tijd gehad om het te vertellen -

Wanda - precies - dus blijkbaar is er niks te vertellen -

Ianka - het had toch gekund - iedereen weet dat jullie bezig zijn -

Wanda - hoe kom je daarbij -?

Ianka - volgens mij weet iedereen dat - toch -?

Wanda - hoe zou iedereen dat kunnen weten -?

Ianka - omdat iedereen met jullie meeleeft - omdat iedereen het daar blijkbaar over heeft - omdat wij zelf allemaal inmiddels uitgekinderd zijn -

Wanda - hoe zou jij dat kunnen weten -?

Ianka - dat zijn zaken - het is net als overspel - dat gaat rond -

Wanda - sorry - dat vind ik vervelend -

Ianka - ik zie het - dat ik het via via heb gehoord - dat jij niet weet dat iedereen het weet - je moest eens weten wat iedereen weet - het is geen probleem - ik weet dat het voor jou natuurlijk een beladen kwestie is -

Wanda - en dat weet zeker ook iedereen -?

Ianka - ga je niet verontschuldigen - je bent zo streng voor jezelf - als je ooit een keer goed naar jou gekeken hebt dan weet je dat jij een gecompliceerde verhouding met je lichaam hebt -

Wanda - ik vind het wel vervelend dat blijkbaar iedereen het daar over heeft -

Ianka - maak jezelf niet te belangrijk - in de kantlijn - als een gesprek stilvalt -

Wanda - dan ben ik ineens een onderwerp -?

Ianka - we zijn allemaal vergelijkingsverslaafde vrouwen - ik vind het heel erg leuk -

Wanda - we praten er over - we zwalken nog -

Ianka - dat hoort bij het proces - ik ben gewoon heel erg blij dat je stappen zet -

Wanda - wat voor stappen -?

Ianka - je hoeft je niet te verdedigen -

Wanda - jij valt mij aan -

Ianka - jij voelt je blijkbaar aangevallen - ik vind het positief - kinderen krijgen heeft nogal wat consequenties - jij geeft mij altijd het gevoel dat ik op mijn woorden moet passen -

Wanda - dus jij vindt dat ik een gecompliceerde relatie met mijn lichaam heb -?

Ianka - daar hoeven we toch niet mysterieus over te doen - mag dat niet gezien worden - dan wil je niet dat ik naar je kijk - ik heb juist heel erg de indruk dat jij juist wil dat mensen je zien -

Wanda - ja -

Ianka - ik ook - ik vind het ook heerlijk als mensen me zien -

Wanda - ja -

Ianka - ik wil ook gezien worden -

Wanda - en gehoord worden -

Ianka - ook - maar bij jou zit dat velletje ertussen - en zeg nou niet dat je niet weet wat ik bedoel - jij weet dat je iets optrekt - daar ben jij heel geraffineerd in - en dat doe jij - dat scherm - in jou hoofd druk jij op een knopje - waardoor dat vliesje verschijnt - heel dun - maar dat kapselt jou in - een dunne folie - ik probeer er maar zo goed als mogelijk woorden voor te vinden - en dat web zal je beschermen - maar je ook afschermen - zal ik je vertellen wat ik in

neonletters op dat vliesje zie staan -

WANTROUWEN -

Wanda - ja -

Ianka - jij bent zo enorm bezig met grip te krijgen op het beeld dat mensen van je hebben - dat je niet door hebt dat dat het beeld is wat mensen van je krijgen - een meisje dat enorm bezig is met grip te krijgen wat mensen van haar vinden - terwijl dat niet het beeld is dat wil dat ze van je hebben - jij geeft me zo het gevoel dat ik mijn mond moet houden -

Wanda - ja

Ianka - en tegelijkertijd zie ik die smekende ogen vragen 'zeg me wat je vindt van me' -

Wanda - ja -

Ianka - wat zo pijnlijk is - het is alsof alles bij jou met wreedheid verbonden is - alsof succes niet mag bestaan zonder jezelf geweld aandoen - alsof je altijd een offer moet brengen - jezelf moet straffen -

Wanda - ja -

Ianka - volgens mij zou jij een enorme lieve moeder kunnen zijn - en ik denk dat een kind jou uit je systeem zou kunnen halen - maar je durft je niet over te geven - en ik heb het idee dat die angst om echt in het diepe te springen een terugkerend fenomeen in jouw ontwikkeling is - alsof dat wat je maakt - je kunst - letterlijk kunstmatig is - en dus losgesneden is van je lichaam - ik denk dat jij als moeder pas echt bezielde fysieke kunst zou kunnen maken - ik wist ook niet hoe bijzonder het moederschap was voordat ik moeder was - en nog leer ik - maar dat wil ik

ook - je kunt niet anders - je leert de andere kant van de lijn pas kennen als je echt aan de andere kant durft te gaan staan - je kijken en denken dat je weet hoe het daar is - maar blijkbaar - wacht - ik wil je niet overtuigen maar ik wil alleen maar mijn ervaring met je delen - maar je staat er gewoon niet open voor - dat klopt toch -?

Wanda - ja -

Ianka - en ondertussen doe ik moeite - voor jou - en jij verschanst - en zegt alleen maar 'ja' -

Wanda - ja -

Ianka - en op een gegeven moment gaan de deuren dicht - en is het echt afgelopen -

Wanda - ja -

Ianka - ik heb ook wel eens gedacht dat jij helemaal niet van seks houd - houd je van seks -?

Wanda - ja -

Ianka - waarom laat jij dit gebeuren - waarom laat jij je slaan - hoe hard moet jij geslagen worden voor je terug slaat -?

Wanda - ik weet het niet -

Ianka - is dat wat jij doet - jezelf zo'n pijn doen dat je de pijn niet meer voelt die anderen je aandoen -?

Wanda - ja -

Boodschappen

Wanda, Geert, Ianka, Jochem, Karst, Froukje en Amber

Ianka - wie doet bij jullie eigenlijk de boodschappen -?

Froukje - allebei -

Ianka - samen -?

Froukje - soms ook -

Ianka - ehuh -

Froukje - maar ik bedoel soms ik - soms Karst -

Ianka - op die manier -

Froukje - soms samen -

Ianka - Jochem gaat 's zaterdags altijd -

Froukje - o ja - dat is waar - jullie gaan 's zaterdags altijd - dat is waar -

Ianka - Jochem -

Wanda - wat is waar -?

Ianka - wij doen 's zaterdags altijd groot boodschappen -

Wanda - groot -

Ianka - we kopen groot in -

Froukje - altijd Jochem - nooit samen -?

Wanda - wij gaan iedere dag -

Froukje - wij ook - en wie gaat dan -?

Wanda - soms ik - soms Geert -

Froukje - dus ook allebei -?

Wanda - ik vaker - Geert is natuurlijk veel weg -

Froukje - natuurlijk -

Ianka - Jochem natuurlijk ook -

Froukje - natuurlijk -

Wanda - maar die komt 's avonds thuis - Geert zit natuurlijk vaak in het buitenland -

Ianka - Jochem natuurlijk ook -

Froukje - maar het komt er dus op neer dat Jochem 's zaterdags de boodschappen doet -?

Ianka - als hij dus thuis is -

Wanda - en dan kopen jullie voor de hele week boodschappen -?

Ianka - dat is de bedoeling -

Wanda - stoer -

Ianka - Jochem vergeet natuurlijk wel eens wat -

Froukje - dat wel -

Ianka - of ik -

Wanda - stoer -

Ianka - ik heb echt niet iedere dag de tijd om boodschappen te doen - *stoer* -?

Wanda - lijkt me ook een ontzettend gedoe - met twee kinderen - nou ja - ja - stoer -

Ianka - het is zo anders als je er maar één hebt -

Froukje - daarom willen wij het ook graag bij één houden -

Ianka - je doet het ook niet voor jezelf - de tweede - maar voor de eerste -

Wanda - maar dan ga je dus met zo'n kar -?

Froukje - Jochem -

Wanda - met zo'n enorme kar -?

Ianka - als hij thuis is - ja - met zo'n kar -?

Wanda - zo'n grote kar -?

Ianka - een kar - ja - is hij groot - ik denk het wel - wat voor kar -?

Wanda - dat - als je er een krat bier opzet - dat hij gaat veren -

Ianka - een supermarktkar -?

Wanda - maar zo'n grote - zo'n lage -

Ianka - ik denk het -

Wanda - je komt er toch wel eens - als Jochem zoveel weg is -?

Ianka - je kent ze wel - zo'n kar - ja -

Wanda - waar je dozen op kan stapelen - die je ook vaak in een grote slijterij ziet -

Ianka - ik kom nooit in een slijterij -

Wanda - ik die grote supermarkten heb je ze ook - althans bij ons - in zo'n industriegebiedachtige omgeving -

Froukje - het is een gewone supermarkt -

Wanda - maar die megasupermarkten liggen vaak aan de rand van zo'n bedrijventerrein -

Ianka - dat zou heel goed kunnen -

Wanda - met zo'n enorm parkeerterrein erbij -

Ianka - er is een parkeergarage in de kelder -

Wanda - en hoe gaat dat dan -?

Ianka - hoe gaat dat dan - hij doet gewoon boodschappen -

Wanda - nou gewoon -

Ianka - hij gaat naar de supermarkt - pakt een kar -

Wanda - en dan laadt hij zo'n kar vol met spullen voor de hele week -?

Ianka - dat is de bedoeling -

Wanda - stoer - dat hele parcours -

Froukje - heb je dan ook een lijstje -?

Ianka - natuurlijk - zonder lijstje weet hij echt niet waar hij mee thuis moet komen -

Wanda - dus dat lijstje maak jij -?

Ianka - natuurlijk - hij weet echt niet wat er op zo'n lijstje moet -

Froukje - nou ja - als hij iedere zaterdag - als hij er is - gaat - dan mag je toch verwachten dat hij naar enige tijd enig idee heeft wat hij in z'n kar moet laden -

Ianka - Karst misschien - Jochem niet -

Froukje - maar iedere zaterdag -?

Ianka - maar we kopen toch niet iedere zaterdag hetzelfde -

Wanda - nee - maar hoe pak je dat dan aan - wat schrijf je op dat lijstje -?

Ianka - ik ga alles langs - is er nog wc-papier - is er nog koffie - is er nog glorix - is nog spaghetti - is er nog hagelslag -

Wanda - dat houd je allemaal bij -?

Ianka - ik kijk in kastjes - hoe doen jullie dat dan - en dan zie ik wat er nog is en wat er niet is -

Froukje - wij hebben een bord -

Ianka - wij ook -

Froukje - wij hebben het ook nageaapt van jullie -

Wanda - een schoolbord -?

Froukje - en daar schrijven we onze boodschappen op -

Ianka - Jochem is slecht in *vervangende producten* - als onze tandpasta er niet is dan durft hij geen andere tandpasta te kopen - wij gebruiken dat bord als soort agenda - we schrijven er afspraken op -

Froukje - ik ben ook gehecht aan bepaalde merken -

Wanda - ik ook -

Ianka - maar tandpasta - of boter - dingen die je nodig hebt -

Froukje - juist tandpasta - juist boter -

Ianka - maar als het er niet is -?

Froukje - dan heb je geen keuze -

Ianka - maar daar heb ik het over - als het er is is het er - ik ben ook merkvast -

Wanda - en Jochem -?

Ianka - Jochem is een ramp -

Froukje - ons bord is trouwens eigenlijk geen echt bord - het is een vierkant op de keukendeur - dat we geschilderd hebben met bordverf -

Ianka - wij hebben wel een bord -

Froukje - dat je ophangt -?

Ianka - dat heeft Jochem opgehangen -

Froukje - Karst heeft dat vlak geschilderd - met schoolbordverf -

Karst - ik hoorde mijn naam -

Wanda - ik hoor alleen maar goeie dingen over jullie -

Karst - dat ik teveel voor de televisie zit voetbal te kijken -?

Wanda - het gaat over schoolborden -

Froukje - dat je zo'n prachtig schoolbord op de keukendeur hebt geschilderd -

Ianka - hoor je dat Jochem - Karst schildert zo'n bord zelf -

Wanda - en hoor dat jij 's zaterdags de boodschappen doet Jochem -

Jochem - het schijnt -

Wanda - met een lijstje -

Jochem - Ianka heeft niet bijster veel vertrouwen in me -

Ianka - ik zal je de volgende keer los laten zonder lijstje -

Jochem - nee schat - nee - jouw lijstjes zijn mijn houvast - ik ben niet alleen heel erg gewend maar ook heel erg gehecht aan je lijstjes - ik spaar ze -

Onder vrienden

Amber, Jochem, Ianka

Amber - ik heb weer iets doms gedaan - ik heb me gisteren vergrepen aan mijn buurjongen - ik had het nodig - hij was zo lief - hij was z'n sleutel vergeten en zag bij mij nog licht branden - ik vroeg of hij nog iets wilde drinken - hij zei 'okee' - ik heb hem mee naar bed genomen - bij alles vroeg hij 'mag ik' - ik zei: 'alles mag - graag zelfs' - vanochtend in de spiegel zag ik ons liggen - dat jonge lijf in de armen van zestig kilo vellen - ik durfde niet op te staan - bang om hem wakker te maken - dus ik lig daar verstrengeld met zo'n kind - in mijn oorlogsbed - verkramp - en kijk naar onze trouwfoto op zijn nachtkastje - zoals dat gaat -

Jochem - is hij nog steeds met dat meisje -?

Amber - ja -

Ianka - wat een zak -

Amber - die komt echt niet meer terug - ik vind het zo goedkoop - ik heb vier kinderen gebaard - en zij -

Jochem - heb je financieel al alles geregeld -?

Amber - ergens houd je nog hoop dat het nog goed komt -

Jochem - ik raad je aan dat toch nu al goed te regelen - straks kost het veel meer energie -

Amber - ik heb daar geen verstand van -

Jochem - juist daarom -

Amber - ik heb mijn portie wel binnen -

Jochem - dat bedoel ik -

Amber - ik ben een oud wijf - het tijdperk dat welvingen plooiën en rimpels groeven worden is aangebroken -

Ianka - je moet hem nu aanpakken -

Amber - zit ik daar in mijn piepkleine huisje met m'n vier kinderen van drie mannen -

Ianka - en wie heeft je daar opgesloten - hij -

Jochem - jij moet nu slim zijn -

Amber - zelfs mijn ogen worden grijs -

Jochem - je moet nu vooral goed aan jezelf denken -

Amber - ik zou drie weken in bed willen liggen - ik zou doorligplekken willen kweken - mijn rouwvlees heeft rust nodig - hoe vind je rust met vier kinderen - bovenmatig energieke kinderen - ik stond straks voor ik hierheen reed voor de spiegel - dacht 'zal ik me opmaken of afmaken' - in mijn toestand lijkt opmaken meer op aquarelleren - ik kan mezelf niet meer vingeren zonder in janken uit te barsten - ik zie haar steeds voor me - met haar lente snoetje - met haar spijkerbroekkontje - ach - ik ben blij dat het afgelopen is - dat hij weg is - veel plezier hebben we niet beleefd aan elkaar de laatste jaren - mannen en ik - het is nooit een goeie combinatie geweest - ik haal het slechtste in ze boven -

Ianka - vrouwen maken ruzie om verbindingen te behouden - we doen dat om verbindingen sterker te maken -

Amber - ik ben ook echt onmogelijk om mee te wonen -

Ianka - hoe kun je dat nou zeggen -?

Amber - het is zo - ik zou ook niet met mij willen zijn -

Jochem - wat een onzin -

Amber - ik ben een emotioneel wrak - het trekt me aan om mannen af te stoten - ik heb al mijn mannen verrot gescholden -

Ianka - dat hoeft niemand te weten -

Jochem - daar was waarschijnlijk een hele goede reden voor - ik ken jou als een zachte warme intelligente vrouw - sensibel - als je maar liefdevol met jou omgaat -

Amber - het is niet mijn sterkste kant - liefde -

Jochem - maar hoe komt dat - vind je het gek als je drie keer belazerd wordt -

Amber - ik heb het er naar gemaakt - jij hebt mij ook verlaten -

Jochem - dat had een reden -

Amber - alles heeft een reden -

Ianka - dat lijkt me een mooi onderwerp voor het kerstdiner van het volgend jaar -

Jochem - ik heb nog nooit ruzie met jou gehad - toch - of praat ik nu rare taal -?

Amber - nee -

Jochem - dus - het ligt niet aan jou - jij bent typisch iemand die eerst naar zichzelf kijkt - zichzelf eerst beschuldigt -

Amber - ik heb ook gerotzoid met anderen -

Jochem - dat weet ik - daar hoeven we het nu niet weer over te hebben -

Ianka - zeg jij maar niks -

Amber - ik wandel graag af en toe buitendijks -

Ianka - jij hebt je ook wel eens aan een jong meisje versnoept -

Jochem - we zijn mensen - waar hebben we het over -
ben jij bij hem weggegaan - nee - hij is
weggelopen - natuurlijk ben je een explosieve
vrouw - maar hij heeft daar het plezier van
gehad - nu moet hij ook - nou ja - het is
toch helder wat ik zeg - toch - wel scherp
blijven -

Amber - dus op een gegeven moment werd Tymen wakker
-

Ianka - Tymen -?

Amber - mijn buurjongen -

Jochem - die stond nog op ons lijstje - Tymen -

Amber - lijstje -?

Ianka - ons namenlijstje - Bastiaan had ook Tymen
kunnen heten -

Jochem - ik kan het me nu niet meer voorstellen - ik
vind Bastiaan echt Bastiaan -

Amber - dat had ik heel erg raar gevonden -

Ianka - als het Tymen was geworden -

Amber - ja -

Ianka - nee -

Amber - jawel -

Ianka - ik wil zeggen - als het Tymen was geworden
- ik heb het tegen Jochem - dan had jij het
nu 'een echte Tymen' gevonden -

Amber - dat had ik dan dus heel raar gevonden -

Jochem - *een echte Tymen* -

Ianka - ja -

Amber - dat snap je -?

Jochem - *een echte Tymen* -

Ianka - wat -?

Amber - dat ik dat dan dus heel erg raar had
gevonden -

Jochem - jij zei direct na de bevalling - 'het is een Bastiaan' -

Ianka - ik was net bevallen - een *Bastiaan* - heb ik dat gezegd -?

Amber - ik had dat bij Lizzy -

Ianka - Lizzy is ook helemaal Lizzy -

Jochem - had ik niet naar je moeten luisteren -?

Ianka - nee - Bastiaan is perfect - maar Tymen was ook goed geweest - maar Tymen was nu ergens anders - toch - schrok die jongen niet toen hij wakker werd - en jou zag -?

Amber - nee -

Jochem - nee -

Amber - hij zag mij niet toen hij wakker werd - en ik hem niet - ik was al beneden - ik ben op een gegeven moment opgestaan om ontbijt klaar te maken -

Ianka - en dan - ook op een gegeven moment - komt hij naar beneden -?

Amber - ja -

Jochem - en dan - wat zeg je dan -?

Amber - heb je zin in een eitje -?

Jochem - en - had hij zin in een eitje -?

Amber - ja - een gebakken eitje -

Jochem - hoe gaat zo'n gesprek dan verder -?

Amber - hij vroeg of ik nog wel eens piano speelde - ik zei 'nee' -

Ianka - had hij gewild dat je piano voor hem was gaan spelen -?

Amber - ik weet het niet - ik weet niet wat hij wilde - hij zei 'o' -

Jochem - 'o' -

Amber - 'o' -

Jochem - en dat was het -?

Amber - toen hij wegging vroeg ik 'heb je alles' -
Jochem - en hij zei 'ja' -?
Amber - ja -
Jochem - goed gesprek -
Amber - ja -
Jochem - dus je hebt weinig geslapen vannacht -?
Amber - heb ik wallen -?

Winterslaap

Froukje

- ik had een verlangen - dat ik me de hele dag zou *verwonderen* - dat ik de hele dag naar die kleine zou gaan zitten kijken en dat ik dan van alles zou *denken* - dat van alles over het leven zou gaan leren - dat is wat ik jullie steeds heb horen roepen - 'ik leer zoveel van die kleine' - ik leer niks - 'je zult je toch verwonderen over zijn ontwikkeling - de dingen die hij doet' - nee dus - het komt op mij allemaal volkomen normaal over - natuurlijk gaat hij eerst liggen - dan draaien - dan rollen - dan staan - dan lopen - rennen - klimmen - natuurlijk - en dan komt er geluid uit - maar dat ken ik wel - je ziet andere kinderen - ik ben wel eens in een dierentuin geweest - wat is de verrassing - 'je ziet het nu echt' - ja - 'stap voor stap' - ja - wacht - ik zeg niet dat het me niks doet - ik zit er met natte ogen naar te kijken - geen gebrek aan *ontroering* - maar gedachten - ideeën - werkelijke *verwondering* - 'o, gaat dat zo' - iets - niets - ik denk alleen 'natuurlijk gaat dat zo' - geen enkel nieuw inzicht - niets verwart me - verwarring - maar ook verwondering - opent iets - *ontroering* maakt alleen maar zacht - soep - *ontroering* is een vorm van ontbinding - ik verstop me achter dat geknuffel - die zachtheid maakt het leven wazig - het beslaat mijn ogen - ik neem niks meer waar - het is als een drug - het

verdooft - het is een vlucht uit de realiteit
- en ik merk het - ik wil niemand meer zien -
heb nergens meer zin in - ik wil zogenaamd
zoveel mogelijk tijd met hem doorbrengen -
maar het is schuilen - ik heb jullie altijd
lyrische verhalen horen afsteken - over alles
eigenlijk - misschien mis ik iets -
natuurlijk vind ik het ook mooi - om hele
dagen met hem op stap te zijn - om hem te
zien spelen en ravotten met andere kinderen -
natuurlijk geniet ik enorm van hem - omdat ik
merk hoe leuk hij het vindt om samen dingen
te doen - in bad te zitten - door stad te
fietsen - eendjes te voeren - in de
dierentuin rond te hangen - samen te tekenen
- te lezen - te knutselen - natuurlijk - maar
ik kan niet zeggen dat hij me *in het leven*
trekt - hij sluit me *buiten* -

Geschiedenis

Wanda, Geert, Ianka, Jochem, Froukje, Karst en Amber

- Froukje - als je jong bent - ben je juist vaak veel bewuster -
- Karst - vaak veel *bewuster* -?
- Jochem - ben je *je* vaak veel bewuster -
- Froukje - als je jong bent ben je - ben je - je je -
- Jochem - juist - je je -
- Froukje - ben je bewuster -
- Jochem - je bent *je* bewuster - je bent *je* bewuster van - van iets -
- Froukje - bewust *zijn* -
- Jochem - je ergens van bewust zijn -
- Karst - het bewustzijn *an sich* -
- Jochem - *an sich* -?
- Froukje - dat je je bewust bent -
- Jochem - precies - dat je je bewust bent van - van -
- Froukje - dat je bewust bent - de intentie -
- Jochem - *intentie* -?
- Froukje - de *intentie* om bewust te zijn -
- Karst - ze bedoelt om bewust met dingen om te gaan -
- Jochem - dan moet ze dat zeggen -
- Karst - dat zegt ze -
- Froukje - dat zeg ik -
- Karst - wat ze wil zeggen is: als je jong bent -
- Ianka - *als je jong bent* - wat is jong -?
- Karst - wat is jong -?
- Jochem - maar eigenlijk zeg je dus -?
- Ianka - hoe oud is jong -?
- Jochem - maar wat zeg je dan dus eigenlijk -?
- Froukje - vijftien - zestien - zeventien -

Ianka - is achttien niet meer jong - en veertien -?

Karst - wat ze wil zeggen: jongeren - vul het zelf
maar in -

Froukje - leven bewuster -

Jochem - is dat wat je zegt -?

Karst - dat is wat ze wil zeggen -

Ianka - jongeren -?

Karst - en wat ze *denkt* dat ze gezegd heeft -

Jochem - *bewuster leven* - ja - ja -?

Ianka - het is nogal een verschil -

Karst - wat ik ook denk dat ze gezegd heeft -

Ianka - veertien of drieëntwintig -

Karst - wat ik ook gehoord heb -

Jochem - *jongeren leven in overeenstemming met hun
principes* -?

Karst - ze zijn consequenter - trouwer -

Jochem - en dus zijn ze *bewuster* -?

Karst - ja - maar het kan natuurlijk zijn dat ik
dat ook gehoord heb omdat ik haar natuurlijk
goed ken - nou goed - dat hoef ik niet uit te
leggen - maar ik weet het niet -

Ianka - ik weet het ook niet -

Karst - ik weet niet of ik het er mee eens ben -
denk je - lieverd - *bewuster* -?

Froukje - volgens mij is dat zo -

Karst - lieverd - verwar je 'bewustzijn' niet met
'ergens van overtuigd zijn' -?

Froukje - ik weet niet of je *overtuigder* bent - laten
we zeggen rond je twintigste - ik zie juist -

Karst - ik geloof niet dat je - rond je twintigste
- ik denk niet dat je gelijk hebt lief - als
je jong bent -

Froukje - ik zie juist veel onzekerheid -

Karst - onder de jeugd -?

Froukje - ja -

Karst - die zie ik ook - *onzekerheid* - maar die zie ik ook als mensen ouder worden -

Froukje - juist niet - dan verbergen ze juist hun onzekerheid -

Karst - dat proberen jongeren ook - alleen lukt het ze misschien niet -

Froukje - precies - dus - wat zeg ik - schat - vaak als mensen ouder worden -

Karst - ja natuurlijk - je ziet het dan niet zo snel - maar ze ZIJN wel onzeker - en als je goed kijkt -

Froukje - maar ik denk dat jij dat VINDT - en dat je het daarom ook ziet -

Karst - dat is mogelijk - maar daar ben ik me in ieder geval niet bewust van -

Froukje - dat is dus wat ik zeg - dat wij helemaal niet bewuster zijn - we doen ons soms zo voor -

Ianka - dat herken ik - wat je zegt Froukje herken ik -

Froukje - jongeren zijn bewuster -

Ianka - nu je het zo zegt - ja -

Froukje - hun schild is dunner -

Ianka - dat herken ik -

Karst - maar twintig jaar geleden had je mij al in de bomen gejaagd - nu luister ik - en probeer ik te begrijpen -

Froukje - maar dat geloof ik dus niet -

Karst - ik denk dat wij veel meer openstaan - we proberen te luisteren -

Froukje - ik denk dat *jongeren* veel meer openstaan -

Jochem - het zijn *opvattingen* - ik hoor *opvattingen* -

Froukje - de vraag is wat er gebeurt met die *opvattingen* -

Jochem - je moet de dingen die je denkt - denkt te denken - herleiden naar opvattingen -

Karst - ik ben een genuanceerder mens -

Jochem - je moet terug naar het fundament - waarop je ideeën en gevoelens en alles gestoeld zijn -

Froukje - als je jong bent - ben je niet bezig met dat fundament - je vindt dingen - voelt dingen - dat is authentiek -

Karst - niks authentiek - jongeren vinden verschrikkelijke dingen -

Froukje - en dat zou niet authentiek mogen zijn -?

Karst - jongeren zijn verschrikkelijk - ze papagaaien jan en alleman na -

Froukje - dus jij denkt dat je oordeel nu onafhankelijker is dan toen -?

Karst - dat denk ik niet alleen - dat is zo -

Jochem - dat is je opvatting - onder die opvatting zit *waarschijnlijk* - *dat is een aanname* - de aanname - dat je nu beter in staat bent te oordelen over jezelf -

Froukje - jij verwacht *nuance* met *eelt* -

Karst - en wat is jouw opvatting dan -?

Froukje - jij ontkent dat je in het tijdperk van het eelt bent aanbeland -

Karst - wat is jouw opvatting -?

Jochem - de dingen gebeuren volgens de wetten van de noodzakelijkheid -

Karst - de wetten van de noodzakelijkheid - wat voor wetten zijn dat -?

Froukje - zie je dat je nog net zo opstandig bent als vroeger -

Karst - geef mij eens antwoord Jochem -

Froukje - *'ik ben een genuanceerder mens'* -

Jochem - mijn opvattingen zijn veranderd - vroeger geloofde ik in goede bedoelingen - nu in noodzaak -

Karst - wat moet ik daarmee - leg me dat eens uit -

Froukje - je zou jezelf eens moeten zien -

Karst - als vragen stellen al niet mag - de vraag is het fundament van onze beschaving - de vraag is ons fileermes in onze zoektocht naar waarheid -

Froukje - Karst - alsjeblieft - er zijn mensen bij - mensen waar je van houdt -

Karst - blijkbaar verdraag je mijn transparantie niet -

Froukje - *transparantie* -

Karst - de *transparantie* die jij verafgood in de jeugd - wat is dat 'noodzaak' -?

Jochem - dat alles uitlegbaar is -

Karst - *uitlegbaar* -

Jochem - de samenhang der dingen -

Karst - ik zit te poepen - en dat stinkt - *de samenhang der dingen* -?

Jochem - bijvoorbeeld -

Karst - oorzaak en gevolg -?

Jochem - niet per definitie - noodzaak kan ook irrationeel zijn -

Karst - *intuïtief* -?

Jochem - ik vertrek altijd vanuit de opvatting dat 'dat wat goed is voor mij' ook uiteindelijk 'goed voor de ander' is -

Froukje - dat weet ik niet hoor -

Jochem - ik weet het ook niet -

Karst - maar het stinkt - en je zit niet te poepen
- waar blijf je nou met je *samenhang der dingen* -

Froukje - ik geloof niet dat wat goed is voor mij ook *per definitie* goed voor een ander is -

Jochem - geef eens een voorbeeld -

Karst - mensen spelen *spelletjes* - mensen maken elkaar af - vrienden - geliefden - jong oud - iedereen -

Jochem - als dat noodzakelijkerwijs gebeurt is dat gezond - dan moet dat zo zijn - en als het op slechte gronden gebeurt dan is het voor niemand goed -

Wanda - zo kun je alles recht praten -

Jochem - recht praten - nee - alles is uitlegbaar -

Ianka - de dingen gebeuren omdat ze moeten gebeuren -

Karst - dat klinkt zo -

Ianka - zo waar -

Karst - zo naar -

Jochem - klinkt dat naar -?

Karst - het klinkt zo 'ik heb het allemaal zelf gedaan' -

Ianka - juist niet -

Jochem - nou ja - het is natuurlijk waar - je hebt alles zelf in de hand -

Ianka - dat wel - dat geloof ik ook -

Karst - ik geloof wel - ik bedoel - ik geloof niet - ik geloof het niet - maar - laat maar - misschien heb je een beetje gelijk -

Jochem - beetjejes gelijk bestaan niet -

Geert - in dit soort gesprekken wel -

Karst - dan je wel Geert -

Amber - ik herinner me nog de eenpansmaaltijden uit onze studententijd -

Froukje - en rampen - tsunami's - vliegtuigen die neerstorten - stammen die elkaar uitroeien - is dat allemaal noodzakelijk -?

Jochem - gaan we hier verder op in -?

Froukje - nou - ik ben wel benieuwd wat je daar van vindt -?

Jochem - okee - natuurlijk storten vliegtuigen niet zo maar neer - vinden volkerenmoorden niet zo maar plaats - daar is context - geschiedenis - als iemand struikelt over een stoeptegels - valt - en z'n nek breekt - dan heeft hij én niet goed opgelet - én iemand is er verantwoordelijk voor dat die stoeptegels überhaupt boven die andere stoeptegels uitsteekt -

Ianka - ik vind dit heel volgbaar -

Froukje - en ziektes - aangeboren ziektes -?

Jochem - alle opvattingen hebben uiteindelijk scherpe kantjes -

Amber - ik moet ineens denken aan de eenpansmaaltijden in ons studentenhuus -

Karst - ja -

Ianka - inderdaad - jullie hebben nog samen in huis gewoond -

Karst - ja -

Froukje - hoe was dat -?

Karst - hoe was dat -?

Amber - iedere dag een ander eenpansgerecht -

Karst - al dat geouwehoer -

Wanda - met hoeveel woonden jullie daar -?

Karst - negen -

Amber - negen -?

Karst - met z'n negenen - ja -

Amber - jij was toen met Caroline -

Ianka - ja - jij was natuurlijk toen nog met Caroline -

Amber - heb je daar nog contact mee -?

Karst - af en toe - jij was met Jochem -

Jochem - maar ik kwam daar natuurlijk via jou al veel langer in huis -

Amber - wie woonden daar allemaal - ik herinner me Birgit nog goed - en Johan - Twan -

Karst - heb jij nog contact met mensen -?

Amber - jij bent toch nog naar die reünie geweest - ?

Karst - ja -

Froukje - dat jullie toen iets hadden -

Ianka - heb jij Jochem en Amber als stel gekend -?

Froukje - nee - jij -

Wanda - nee - jij ook niet toch -?

Geert - nee - jij wel -?

Ianka - ja - wij kenden elkaar wel al - nog van voor de opleiding - ja - ik heb Amber wel vaker gehoord over Jochem - 'ik weet het niet hoor - ik weet het niet hoor met Jochem -'

Amber - zei ik dat - ik wist het ook niet - ik wist het niet -

Ianka - je miste *iets fysieks* -

Amber - heb ik dat gezegd -?

Ianka - je had al heel snel twijfels - dat herinner ik me -

Amber - het heeft natuurlijk ook niet zo heel lang geduurd -

Jochem - zeven maanden en zes dagen - toen vond je Bart leuker -

Amber - Bart was ook leuk - heel leuk - toen -

Ianka - hoe lang hebben wij nu iets -?

Jochem - lang -

Ianka - dat je het nog zo precies weet -

Jochem - dat was de tijd - ik had nog een bepaald beeld van de liefde -

Amber - dat beeld - ja - dat *beeld* van de liefde dat we hadden -

Wanda - is er nog iets van over Jochem -?

Jochem - het is nu *doorleefd* -

Karst - wat zeg je dat beschaafd -

Jochem - het is beschaafd - je groeit - ik maak nu niet meer dezelfde fouten -

Ianka - misschien niet meer dezelfde -

Froukje - ik heb het idee dat ik steeds dezelfde fouten blijf maken -

Amber - ik ook - ik denk dat ik me daar veilig bij voel - ook aan fouten raak je gehecht -

Jochem - je doet het toch niet bewust -?

Amber - misschien niet bewust - maar toch -

Froukje - dat is wat ik steeds zeg - over *bewust zijn* -

Wanda - ik herken dat - dat verlangen naar leren - maar ik betwijfel of ik wel iets leer -

Jochem - natuurlijk leren we -

Karst - ja - wat -?

Wanda - ik zie steeds zo'n cirkel voor me -

Jochem - wat - we zitten hier -

Karst - *we zitten hier* -?

Jochem - we zitten toch maar hier -

Karst - en dat *betekent* iets -?

Wanda - ik zie steeds zo'n luchtbel voor me -

Froukje - en - en -?

Jochem - dat zegt iets -

Froukje - wat zegt dat dan -?

Geert - dat we blijkbaar ieder jaar toch maar weer de moeite nemen om bij elkaar te komen -

Jochem - dat is toch nogal iets -

Karst - dat zeggen jullie goed - dat is iets -

Wanda - één keer per jaar -

Ianka - we zouden het ook niet kunnen doen -

Wanda - dat is waar -

Karst - het is iets -

Geert - het is niet iets - het is geschiedenis -

Karst - *geschiedenis* -?

Froukje - wat delen we eigenlijk -?

Geert - dat we hier zijn -

Amber - wat was er mis met mijn *eenpansmaaltijdengesprek* -?

Ianka - het mag van jou nooit serieus worden -

Amber - *serieus* -?

Ianka - nergens over gaan -

Wanda - elkaars woorden de hele tijd herhalen - en wikken en wegen - dat is wat we delen - een beetje tegen elkaar aanschuren -

Ianka - iedereen komt meer in z'n *kracht* te staan -

Wanda - dat vind ik zo'n gelul -

Ianka - dat kun je gelul vinden - maar het is zo -

Wanda - dat woord zou verboden moeten worden -

Ianka - het gaat hartstikke goed met iedereen -

Wanda - dat is niet waar -

Ianka - iedereen is enorm bezig -

Wanda - wat zeg je allemaal - bezig ja - ik zie iedereen enorm ploeteren - alleen levert het de één veel meer op dan de ander -

Ianka - dat is leven -

Wanda - dat is leven - ja - maar dan kun je het nog wel zien - ik zie het - ja -

Froukje - ja - okee - maar waar hebben we het nu over -?

Wanda - nou - dat er van alles aan de hand is dat niet uitgesproken wordt -

Froukje - ik kan je niet volgen -

Wanda - je kunt me heel goed volgen -

Froukje - wat is er nu allemaal aan de hand dan -?

Wanda - we hebben het daar vaak genoeg over gehad -

Froukje - 'we' - wie - jij en ik -?

Wanda - jij en ik en ik en Geert en Karst en jij en ik en Karst en ik en Amber - we -

Ianka - waar hebben jullie het dan over gehad -?

Froukje - ik weet ook niet waar je nu precies op doelt Wanda -

Wanda - wat weten wij nu eigenlijk van elkaar -?

Froukje - dat is een goeie vraag -

Wanda - ik heb het idee dat bijna niemand hier iets van mij weet - echt iets weet - ja Geert - misschien jij - misschien jij - ik weet niet wat jullie van elkaar weten wat ik niet weet - ik voel de gaten overal -

Karst - ik denk dat ik begrijp wat je bedoelt -

Wanda - en als ik er iets mee wil kan ik er niks mee -

Karst - je bedoelt dat je ze niet kunt vullen - niet kunt pakken -?

Wanda - dat ze overal verschijnen -

Karst - en het worden er meer in plaats van minder -?

Wanda - ja -

Karst - en je weet niet wat iets betekent - omdat overal die gaten zitten -?

Wanda - ja -

Karst - dat is precies waar Froukje en ik het ook vaker over hebben -

Froukje - hebben wij het hier vaker over -?

Karst - in essentie - over gaten -

Froukje - maar mijn gaten zijn denk ik toch hele andere gaten -?

Karst - natuurlijk - maar er zitten toch ook overeenkomsten in -

Froukje - ik weet het niet -

Karst - lieverd - ik weet het ook niet - maar ik vraag het jou -

Froukje - wat -?

Karst - nou of jij het herkent -?

Froukje - nee - dat zeg ik net -

Karst - kom op lieverd - we hebben het hier zo vaak over - stel me nou niet teleur - ik heb het idee dat je me laat vallen nu we er zo dicht bij komen -

Froukje - waar komen we dichtbij -?

Karst - waarom zijn we hier -?

Froukje - moet *ik* die vraag nu ineens beantwoorden - ik vind het bijzonder om een traditie op te bouwen -

Karst - juist -

Froukje - wat heeft dat met die gaten te maken -?

Karst - ondanks de gaten - dat is het - en volgens mij is dat ook wat Ianka zegt -

Froukje - ben jij het nu ineens eens met Ianka -?

Ianka - ik denk dat je bedoelt dat er weerstanden zijn maar dat er achter die weerstanden altijd een kracht is die trekt - die je stimuleert die weerstand te overwinnen - dat is je drive -

Amber - ik geloof niet dat ze dat bedoelen Ianka -

Ianka - nee - ik eigenlijk ook niet - ik dacht 'ik probeer het gewoon' -

Geert - volgens mij heb jij het wel over hetzelfde Ianka - alleen jij bekijkt het vanuit een andere hoek -

Ianka - ja - toch -?

Geert - jou begrijp ik -

Amber - maar als je haar begrijpt begrijp je hen niet -

Geert - dat weet ik - dat zeg ik net -

Amber - dus -?

Geert - dus niks -

Amber - ik ben het even kwijt -

Geert - als Ianka hetzelfde zegt als wat zij zeggen dan begrijp ik hen -

Amber - maar ze zegt niet hetzelfde - dat zeg ik net -

Geert - dan begrijp ik dat verhaal met die gaten niet -

Amber - nee -

Geert - en nu -?

Amber - nu zitten we met allerlei gedachten over wie wie - en wie wat begrijpt - maar ik begrijp er niks meer van -

Ianka - we moeten het ook helemaal niet willen begrijpen -

Amber - wat -?

Froukje - de kernvraag is: als je een probleem hebt - echt een probleem hebt - denk je dat je dan bij ons terechtkunt -?

Ianka - natuurlijk -

Jochem - natuurlijk -

Wanda - nou dat weet ik dus niet -

Geert - dat weet ik ook niet - ik weet dat ik bij Karst terecht zou kunnen -

Karst - en ik weet dat ik bij jou en bij Jochem terecht zou kunnen -

Froukje - maar je weet het niet - je weet het pas als het zover is - en volgens mij is het ontzettend pijnlijk als je jaren investeert in iemand waarvan je zeker weet - denkt te weten - dat je daar uiteindelijk bij terechtkunt - en als je daar dan uiteindelijk niet bij terecht kunt -

Jochem - wat wantrouwend -

Froukje - misschien wel omdat hij juist degene is die je gekwetst hebt - stel dat jij en ik iets krijgen - een affaire - iets - wat dan ook - dan kun jij niet meer bij Karst terecht en Karst niet bij jou - en ik niet bij Ianka en Ianka niet bij mij -

Ianka - dat weet ik niet - dat ligt er ook maar helemaal aan hoe het zou gebeuren -

Froukje - nou - ik weet het wel -

Ianka - het is trouwens een heel raar voorbeeld -

Froukje - natuurlijk is het een raar voorbeeld - en daarom is het een goed voorbeeld -

Ianka - het ligt helemaal aan de omstandigheden -

Froukje - natuurlijk ligt het aan de omstandigheden - wat Karst me aan had gedaan waardoor ik hem ook iets aan zou willen doen - wie weet in wat voor rare verstrengeling mensen terecht komen - maar het gaat om het *principe* -

Amber - en wat is het *principe* -?

Froukje - dat je het niet weet - ik ben zeer helder - en scherp - en uitstekend te volgen -

Wanda - ik ben het met je eens - je weet het niet -

Ianka - natuurlijk weet je het niet - maar je weet ook heel veel wel -

Wanda - je weet niks - ik denk dat je niks weet -

Ianka - we weten alles - alles ligt in ons opgesloten - alleen we verstaan onszelf niet - we zijn ongevoelig voor de kennis en wijsheid die in ons verborgen ligt -

Wanda - een fabeltje om je ergens aan vast te klampen -

Ianka - maar dat is die onwetendheid die je zo verheerlijkt ook -

Wanda - ja -

Geert - zou er nog iets zijn wat we niet snappen - dat we dit in stand houden - denken dat we het in stand houden - maar dat het ons eigenlijk in stand houdt -

Jochem - ik raak je kwijt -

Geert - dat wij denken dat we het doen - dat het een opgave is - iets wat wij tot stand brengen - ondanks bepaalde weerstanden - maar dat het eigenlijk iets is - wacht - dus dat het niet ondanks de weerstanden is maar dankzij - zoiets - zeg maar - dat het voor ons eigenlijk helemaal niet hoeft maar dat er iets is dat ons bindt -

Karst - klinkt wel wat onzichtbaar -

Geert - een soort lijm -

Karst - contactlijm -?

Ianka - wat is daar mis mee -?

Karst - ik heb gewoon een hekel aan praten in dingen die er niet zijn maar wel zijn - wat moet ik daarmee -?

Ianka - maar ondertussen wel praten over gaten -

Karst - maar die zijn er - fysische verschijnselen
- geen metafysische verschijnselen -
Ianka - jij bent soms zo'n vervelend gelijkhalertje
-
Karst - jij -
Ianka - jij -
Karst - ik vind het heerlijk hier - ik heb het
gevoel dat we nog nooit zo ver verwijderd
zijn geweest en tegelijkertijd nog nooit zo
dichtbij - ik geef iedereen van de
tegenpartij gelijk -

In de keuken

Ianka, Karst

Ianka - ik heb zin om te neuken -
Karst - alsjeblieft -
Ianka - mijn broekje maakt water -
Karst - we staan in de keuken -
Ianka - jij hebt ook zin -
Karst - ik probeer me te concentreren op die
kalkoen -
Ianka - omdat je zenuwachtig bent -
Karst - ik heb mijn kop even nodig -
Ianka - ik doe niks -
Karst - je kijkt - je praat -
Ianka - je zweet -
Karst - natuurlijk - maar alsjeblieft -
Ianka - schrik je -?
Karst - je bezorgt me een hartverzakking -
Ianka - ik zeg toch niks raars - ik heb het over
dingen waar je wel eens naar verlangt -
Karst - dat is duidelijk -
Ianka - ik heb het over natuurlijke chemische
processen in ons lichaam -
Karst - het is helder -
Ianka - ik heb het over de kans dat die momenten
van verlangen wederzijds zijn -
Karst - zou jij dat kruidenboeketje even kunnen
samenbinden -
Ianka - die kans is klein -
Karst - daar ligt touw -
Ianka - die momenten zijn zeldzaam -
Karst - zeker -

Ianka - wat doe je nou stom - je had beter een haas kunnen braden - die past beter bij jou - ontken het dan -

Karst - die oven staat te stomen -

Ianka - ja - het is warm - wat denk je - gaat er nog iets gebeuren -?

KARST - ik denk het niet - ik weet het eigenlijk wel zeker -

Ianka - ik niet - ik weet het niet zo zeker -

Karst - misschien dat jij dat anders ziet dan ik -

Ianka - dus jij vindt mij niet meer aantrekkelijk - ?

Karst - niet meer - je gaat er van uit dat ik je aantrekkelijk heb gevonden -?

Ianka - dat is toch ook zo - ga je dat nu ontkennen - ik zie toch wat er met je gebeurt als ik in je buurt kom -

Karst - laten we gewoon heel erg duidelijk zijn - het gaat niet gebeuren - kan niet -

Ianka - kan niet is wil niet -

Karst - er is daar een deur - die deur kan open - zo ineens openzwaaien - ik lijk wel gek dat ik me zo - terwijl die kalkoen mijn aandacht nodig heeft - verdomme - nee - nee - gewoon nee -

Ianka - ik plaag je -

Karst - ik weet dat je me plaagt - maar ik weet ook hoe jij bent -

Ianka - hoe ben ik dan -?

Karst - dat hoeft ik niet uit te leggen -

Ianka - kijk me toch eens aan als je tegen me praat -

Karst - er hangt een waas om jou heen -

Ianka - omdat de keuken blauw staat -

Karst - je zou ertoe in staat zijn -
Ianka - denk je -?
Karst - dat weet ik - dat vind ik ook leuk aan jou
- dat jij dat grommend beest in je buik nog
niet vermoord hebt -
Ianka - is het een probleem dat jij en Jochem
vrienden zijn -?
Karst - ik ga het er niet over hebben - pak die
braadslee -
Ianka - maar ik weet -
Karst - die ovenhandschoenen -
Ianka - jij hebt het er wel eens over gehad - er is
wel eens een gesprek over geweest - ik was er
niet bij - en toen heb jij gezegd - dat jij -
Karst - daar weet jij niks van - daar kan ik me
niks van herinneren - en al zou dat zo zijn -
Ianka - kom eens tegen mij aanstaan -
Karst - ik vind dit niet leuk - we staan hier in de
keuken - we koken - ik heb een reputatie - ik
vind het niet leuk - ik raak er opgewonden
van -
Ianka - jij bent zo gemakkelijk uit balans te
brengen -
Karst - ik zie - je wilt niet weten wat ik zie -
let nou maar op - alles staat te versouwen -
wat zou ik gezegd hebben 'dat ik' -?
Ianka - dat jij wel een keer met mij zou willen
vrijen -
Karst - nee -
Ianka - je hoeft je niet te schamen -
Karst - nee nee nee -
Ianka - ik vind het niet erg -
Karst - ik kan het me niet herinneren -

Ianka - jij weet ook hoe bedrieglijk ons geheugen kan zijn -

Karst - ik heb gezegd dat jij geile tietjes hebt -

Ianka - geile tietjes -?

Karst - hoe weet je dat trouwens -?

Ianka - ik wist het niet -

Karst - ik bedoel - wie -

Ianka - niemand - ik bluff - ik weet hoe mannen zijn
- wat ze zich in onbewaakte momenten laten
ontvallen - maar jij vindt dus dat ik geile
tietjes heb -?

Karst - ja - ik heb een bijzondere relatie met jouw
tietjes -

Ianka - vind je ze mooi -?

Karst - ze spreken tot de verbeelding -

Ianka - ze zijn klein -

Karst - ik denk vaak aan ze - ik zou me graag over
ze bekommeren -

Ianka - o ja -?

Karst - veel tietjes zijn tietten - hebben iets
afstotends - ze doen pijn aan je ogen -
opdringerige dingen - levensgevaarlijk - van
die knallers - moordwapens - je bent bedacht
op gruwelijke stroomstoten - je zou er auto's
mee kunnen starten - maar jouw tietjes zijn
van die buurmeisjestietjes - huilende
zigeunertietjes - het zijn van die kleine
dansende chipolatapuddinkjes -

Ianka - chipolatapuddinkjes -?

Karst - plumpuddinkjes -

Ianka - plumpuddinkjes -?

Karst - stevig maar zacht -

Ianka - kwabbelig - trillerig -?

Karst - nee - alsof er opgeschreven staat - met
slagroom - 'lik mij' - 'bijt mij' -

Ianka - ja ja -

Karst - met zo'n gekonfijte kers er bovenop -

Ianka - ja ja - maar chipolatapuddinkjes -
plumpuddinkjes - hoe gaat het met de kalkoen
-?

Karst - uitstekend -

Ianka - ja ja - *lik mij* - *bijt mij* - ik vind het
niet echt opwindend -

Karst - niet -?

Ianka - nee - *pudding* - nee -

Karst - vergeet het -

Ianka - ik vind het jammer -

Karst - okee -

Ianka - *gekonfijte kersen* -

Karst - laat maar -

Ianka - ik zie ineens zo'n klein parasolletje voor
me -

Karst - leuk -

Ianka - dat je in het toetje prikt -

Karst - het is goed -

Ianka - *gekonfijte kersen* - dat bijt zich vast in
je geheugen -

Karst - ik weet het -

Ianka - *gekonfijte kersen* -

Je hebt mij net gebeld

Geert, Wanda, Karst

Karst - je moet dat verhaal vertellen van dat smsje
-
Wanda - welk smsje -?
Karst - dat verhaal dat je me vorige week vertelde
-
Wanda - welk verhaal -?
Karst - vertel dat verhaal -
Geert - ik kreeg laatst een smsje - 'bel me' - een
onbekend nummer -
Wanda - nummer onbekend -
Geert - een onbekend nummer - een nummer dat ik
niet herkende - een nummer dat mijn telefoon
niet herkende -
Wanda - een smsje - 'bel me' -?
Geert - 'bel me' - dus ik bel -
Wanda - je wist niet wie het was - 'bel me' -?
Karst - laat hem nou even dit verhaal vertellen -
Wanda - heb je dat vaker -?
Karst - dagelijks - de bofkont -
Wanda - wat zegt dat -?
Geert - dat was wat ik me afvroeg -
Karst - precies -
Geert - daarom belde ik direct terug -
Wanda - waarom weet ik daar niks van -?
Geert - schat - er zijn zoveel dingen die jij niet
weet -
Wanda - waarom vertel jij mij niks -?
Karst - ik ga ineens heel veel snappen Geert - ik
ben blij dat er eindelijk iemand gewoon iets
wil vertellen -

Geert - schat - het is een onschuldig verhaal -
Wanda - dat neem ik aan -
Geert - dus - ik krijg een meisje aan de lijn -
Wanda - een meisje -?
Geert - een allochtoon -
Wanda - en dat vertel je nu -?
Geert - ik denk er nu aan -
Wanda - waarom zei jij eigenlijk 'allochtoon' -?
Geert - omdat het dat was -
Wanda - het -?
Geert - zij - zij sprak als een allochtoon -
Wanda - waarom vertel je dat erbij -?
Geert - voor de levendigheid - voor het beeld - hoe
dat gesprek verliep -
Wanda - zou je het ook zeggen als het geen
allochtoon was -?
Geert - misschien - als zij een heel specifiek
stemgeluid zou hebben gehad - een accent - of
een gebrek -
Wanda - wanneer was dat - dat smsje -?
Geert - vorige week donderdag -
Wanda - waarom stop je - vertel -
Geert - dus - ik krijg dat meisje aan de lijn -
Wanda - waarom bel jij terug als jij zo'n smsje
krijgt -?
Geert - waarom niet -?
Wanda - wat had je verwacht -?
Geert - ik had geen verwachtingen -
Wanda - maar je was nieuwsgierig -
Geert - natuurlijk -
Wanda - wat had je gehoopt -?
Geert - hoezo gehoopt - wat zou ik gehoopt moeten
hebben -?
Wanda - je hoopt altijd iets - althans ik -

Geert - misschien hoopte ik dat het een notaris zou zijn -

Wanda - ik hoop hele andere dingen -

Geert - die me zou vertellen dat ik een grote erfenis krijg - van een verre tante - die net is overleden - ik weet dat jij andere dingen hoopt -

Karst - kom op Geert -

Wanda - ik wist niet dat jij een rijke verre tante hebt -

Geert - misschien hoopte ik wel dat jij het was - dat je net een nieuwe telefoon had gekocht -

Wanda - waarom zou ik ineens een nieuwe telefoon kopen -?

Geert - weet ik veel -

Wanda - ik zou nooit zo ineens een nieuwe telefoon kopen -

Geert - misschien daarom juist -

Wanda - je vindt mij saai - ik verras je niet meer -?

Geert - je hebt me nooit verrast -

Wanda - daar dacht je een tijdje terug heel anders over -

Geert - dat was geen verrassing - ik weet inmiddels - na al die jaren - hoe ik moet reageren op dat soort periodieke paniek -

Wanda - zo ziet het er anders niet uit -

Geert - vind je het goed dat ik dat als compliment opvat -

Wanda - dat jij hier blijkbaar gemakkelijker uit je woorden komt dan thuis - jouw buitenomgang blijkt ineens korter dan jouw binnendoor -

Geert - ik kan jouw jaarlijkse emotionele schuldbekentenissen inmiddels tot op de dag nauwkeurig voorspellen -

Wanda - jij bent de saaie zaaizak van ons twee -

Geert - lieverd - je kunt wel achter iedere zin een uitroep teken trompetteren - op een gegeven moment ben je doof voor dat geschreeuw -

Wanda - ik probeer tenminste nog enig leven in dat relatief van ons te pompen -

Geert - moet je niet doen - een saaie relatie is een veilige relatie -

Wanda - ik snap die triomf in je stem en ogen niet -

Geert - blijkbaar heb ik daar een grote behoefte aan -

Wanda - waarom dan al die boosheid en woede als ik weer eens te lang naar een jonge prairiehond hebt gekeken -

Geert - ik weet dat het je daarom te doen is - dat je het prettig vindt als ik wat emoties laat zien - het geeft jou het idee dat we leven - het is allemaal spel -

Wanda - ik ken jou - ook jij hoopt dingen - en ook jij hoopte iets - toen je dat nummer belde -

Geert - vast - ik weet niet of ik iets hoopte - wat ik hoopte - ik -

Wanda - je weet heel erg goed wat je hoopte - we hopen namelijk allemaal hetzelfde -

Geert - o -

Wanda - we hopen allemaal dat er iemand belt die ons uit dit moeras trekt - tilt - heel elegant - iemand die ons heel gracieus met een handje onder onze billen uit deze modderpoel lift - hoppetee -

Geert - vertel -

Wanda - we zijn hier met vrienden -

Geert - daarom - voel je niet geremd - ik voel me niet geremd -

Wanda - hier inderdaad blijkbaar niet -

Geert - wat zou je over me willen vertellen dan -

Wanda - vertel je verhaal maar -

Geert - goed - ik krijg dus een meisje aan de telefoon -

Wanda - een meisje -

Geert - ze zegt 'jij heb mij net gebeld' - ik heb helemaal geen zin meer om dit verhaal te vertellen - dat jij mij wantrouwt - jij - terwijl - als er iemand reden heeft - laat maar - dus ik bel dat meisje - en er is een misverstand - zij denkt dat ik haar lastig val -

Wanda - wat je ook doet -

Geert - het was een misverstand -

Wanda - wat een grappig verhaal -

Geert - dus - na een uur kletsen - met dit leuke jonge intelligente meisje - hang ik op - gek eigenlijk hè - dat je 'ik hang op' blijf zeggen - terwijl niemand meer een telefoon 'ophangt' - wat zullen onze kinderen straks gaan zeggen -?

Wanda - die blijven 'ophangen' zeggen -

Geert - omdat wij dat zeggen -?

Wanda - omdat er geen goed alternatief is -

Geert - wegdrukken -?

Wanda - dat is 'niet opnemen' -

Geert - vroeger kwam het gewoon niet in mij op om de telefoon niet op te nemen - volgens mij droomt iedereen wel eens dat zijn of haar

partner verongelukt - in godsnaam geen enge
langslepende ziekte - maar gewoon een
degelijk ongeval - zodat rouw en opluchting
prachtig kunnen samenvallen - dus - als je
weer eens vertelt over je broeddrift dat die
weer eens de kop opsteekt - of dat je weer
van plan bent mij een kruisstreek te leveren
- of dat je weer eens liggend loops bent -
misschien zou het goed zijn als er ook
daadwerkelijk iets zou gebeuren - maar het
wordt zo stierlijk vervelend om ieder jaar
weer die proloog van onze huwelijkstragedie
te moeten ondergaan - ik verlang naar het
tweede en derde bedrijf - ik verlang enorm
naar spektakel -

Traag vlees

Geert, Jochem en Karst

- Geert - je hebt 'traag' vlees en 'snel' vlees -
koeien en varkens zijn traag - bewegen weinig
- maar wild is bijvoorbeeld 'snel' vlees -
haas bijvoorbeeld - dat heeft een hele andere
structuur -
- Jochem - ja - ja -
- Geert - reeën -
- Jochem - ja -
- Geert - herten - die hebben een hoge spierspanning
- dat schichtige -
- Jochem - ja -
- Karst - eigenlijk heel erg logisch -
- Geert - als je er even over nadenkt is het
inderdaad heel erg logisch - het probleem zit
hem trouwens ook in het voer - het graan
vooral - maar ook voer uit dierafval - als je
door- en door- en doordenkt kom je uit bij de
eerste landbouwrevolutie - dat we als
jagersverzamelaars ons zijn gaan vestigen en
landbouw zijn gaan bedrijven -
- Jochem - we -?
- Karst - wij mensen -
- Geert - maar dus - wat betreft die kroketten -
- Karst - daar zit toch geen wild in -?
- Geert - maar wel relatief veel paardenvlees -
'snel' vlees - en dus is de kroket zo slecht
nog niet -
- Karst - en hamburgers -?
- Geert - die zitten weer vol 'traag' vlees -
onverzadigde vetten - weet je dat er niks zo

smakeloos is als een hamburger - het is de
saus die je proeft - die bepaalt de smaak -
Jochem - maar jij bent dus eigenlijk geen vegetariër
maar 'traag' vlees onthouder -?

Geert - ik eet geen varken - en geen koe - maar
bijvoorbeeld wel weer kip - niet dat
hamburgers per definitie smakeloos zijn - als
je zelf - thuis - een fijne hamburger maakt -
heerlijk - eigenlijk is het beest het
probleem niet - het beest zelf - het gaat
over rassen - doorgefokte rassen - de
parmahamvarkens komen gewoon uit Nederland -
in principe zou ik ook best ham eten - maar
een goede ham - van een goed varken - is echt
onbetaalbaar -

Jochem - het verschil tussen een wilde vis en een
gekweekte is toch ook enorm -?

Geert - zeker -

Karst - ja -?

Geert - een wilde zalm - daar zit geen vet aan -
maar ik heb het nu neem ik aan over dingen
die iedereen inmiddels weet - toch - als je
het hebt over die Noorse gekweekte zalm - dan
eet je eigenlijk ook weer rechtstreeks het
voer - dat wat we erin stoppen - het heeft te
maken met de conversiewaarde - de mate waarin
een beest z'n voer omzet in vlees - in massa
-

Karst - je vraagt je eigenlijk af waarom we dan
niet gewoon rechtstreeks dat voer eten -?

Geert - eigenlijk doen we dat - alleen dan verpakt
als koteletje of zalmoot - eigenlijk eten we
dus die gemodificeerde soja uit Brazilië -
waarvoor we dat regenwoud kappen -

Jochem - ik dacht dat het om het hout ging -?

Geert - dat speelt natuurlijk ook mee -

Karst - natuurlijk -

Jochem - ik snap niet dat je dan wel kip eet Geert -

Geert - maar ik eet alleen scharrelkip -

Karst - scharrelkip - klinkt ook nog steeds
behoorlijk traag -

Geert - je moet wat - die beesten hebben ten minste
nog wat vrijheid - en ze zijn lekkerder -

Jochem - maar het zijn natuurlijk ook luie beesten -
scharrelkippen -

Geert - ik eet bijvoorbeeld graag een Noord-
Hollandse Blauwe - een oud ras - langzaam en
degelijk groeiend - of een Brabantse Den
Dungen-kip - daar moet je natuurlijk wel voor
naar de poelier - daar is trouwens geen wild
konijn meer te vinden - om even een zijpaadje
te bewandelen - alleen maar van die gekweekte
trage konijntjes - wild eten is goed en
gezond - alleen vinden we jagen onethisch -
we vervreemden van onze natuur -

Karst - dat geldt ook voor ons - we zouden meer
naar onze natuur moeten leven - maar dat zou
ook onethisch zijn -

Geert - hoezo -?

Karst - 'jagen' - geef zelf maar het antwoord -

Geert - jij zegt het -

Karst - 'van onze natuur vervreemden' - het was
geen bewering om er een vraag bij te stellen
- om er een discussie over te voeren - om een
gesprek op gang te brengen -

Geert - maar -?

Karst - iets wat je zo even in de kantlijn krabbelt
-

Geert - ik vraag gewoon 'hoezo' -?

Karst - dat heb ik gehoord - maar ik heb geen zin om het toe te lichten -

Geert - hoezo -?

Karst - omdat we het dan over hele andere dingen krijgen -

Geert - hoezo -?

Karst - we hadden het over eten - voedsel - en dan krijg je het ineens over het leven - 'de samenhang der dingen' - dat soort gelul - dan kom je direct in zo'n moeras terecht - daar heb ik geen zin in -

Geert - maar jij geeft zelf de aanleiding -

Karst - ik dacht dat we het daar over eens zouden zijn - over de vragen die ons moderne leven oproept - de spanning tussen beschaving en - nou ja - dat beschaven zo'n heilloze missie is gebleken -

Geert - ik weet het niet -

Karst - je weet wel ongeveer waar ik naar toe wil -

Geert - nee - geen flauw idee - maar goed - je wil het er niet over hebben -

Karst - dan zit je er weer direct zo in -

Geert - blijkbaar zit je daar niet op te wachten -

Karst - precies - nee -

Geert - blijkbaar wil je daar niet naartoe -

Karst - nee - inderdaad -

Geert - je wil er niet 'in' -?

Karst - nee - liever niet nee -

Geert - ook al is het volledig duister waar 'in' -?

Karst - nee - ja - ik zou het inderdaad graag zo duister willen houden -

Geert - maar als je er niet 'in' wil - waar zou je 'uit' willen - of wil je ook nergens 'uit' -

wil je ergens naar toe - waar zou je wel naar toe willen - wat zou je willen zeggen -?

Jochem - ik weet het niet hè - maar - misschien wil je je niet uitspreken omdat je van alles vindt -?

Karst - ja - dat is het -

Geert - je wilt je niet uitspreken omdat je van alles vindt -?

Karst - ja - dat is het -

Geert - dus - je vindt van alles - en dat laat je door middel van een suggestieve opmerking merken - maar wat je vindt spreek je niet uit juist om wat je vindt -?

Karst - ja - dat is het -

Geert - dat klinkt verontrustend -

Karst - klinkt dat verontrustend -?

Geert - ik vind dat verontrustend klinken -

Karst - dat is niet de bedoeling -

Geert - het klinkt mij verontrustend in de oren -

Karst - dat vind ik jammer - dat is niet nodig -

Geert - wat vind je dan -?

Jochem - ik weet het niet hè - maar - waarschijnlijk weet je nog niet precies wat je vindt -?

Karst - ook - ook -

Jochem - of dat 'wat je vindt' wel klopt samen -?

Karst - wellicht - wellicht -

Jochem - wel samenhangt - er wel samenhang in zit -?

Karst - misschien - misschien -

Jochem - je wilt vrij praten - maar het is vervelend als je ineens moet nadenken over de samenhang van wat je zegt -?

Karst - dat is zo - ik heb zo vaak dat ik over dingen begin te praten waarvan ik me afvraag 'vind ik daar wel iets van' -?

Jochem - of 'waar komt dat eigenlijk vandaan - dat
wat ik vind' -?

Karst - precies - we hebben het over
konijnenkeutels - en ineens zitten in we in
de kroketten - en we zeggen van alles -

Geert - je hoeft toch niks te zeggen -

Karst - waar hadden we het daarvoor over -?

Geert - 'snel' en 'traag' vlees -

Karst - daarvoor -

Geert - kroketten -

Karst - daarvoor -

Geert - afzuigapparatuur -

Karst - daarvoor -

Geert - hedgefunds -

Karst - daarvoor -

Geert - wasmiddelen -

Karst - volgens mij zitten hamburgers trouwens vol
verzadigde vetten -

Geert - en wat zei ik -?

Karst - onverzadigde vetten -

Geert - dierlijke vetten -

Karst - volgens mij zijn verzadigde vetten juist
dierlijke vetten -

Geert - dierlijke vetten zijn inderdaad
onverzadigde vetten -

Karst - volgens mij zei je het precies andersom -

Geert - dat is mogelijk -

Karst - het triggerde iets bij mij -

Geert - dat kan -

Karst - niet dat ik er iets vanaf weet - maar dat
zijn dan soms van die dingen die je toevallig
hoort - en die je je dan herinnert - of denkt
te herinneren - maar het zijn ook weer
precies van die weetjes - die je steeds weer

aan het twijfelen brengen - 'zijn nou de onverzadigde vetten de goeie vetten - of zijn juist de verzadigde vetten de goeie vetten' -

Geert - dus jullie gebruiken zeepvrij wasmiddel -?

Jochem - ik geloof het wel - ja -

Karst - wij hebben een droger - maar we gebruiken hem heel erg weinig -

Jochem - vanwege het energieverbruik -?

Karst - alles kreukt zo -

Jochem - handdoeken worden wel lekker zacht -

Karst - maar bijvoorbeeld beddengoed - als je dat netjes uithangt dan hoef je het daarna niet te strijken -

Geert - strijken jullie dan -?

Karst - ik - alleen overhemden -

Geert - jij strijkt je overhemden -?

Karst - sommige overhemden -

Geert - en hoe doe je dat dan -?

Karst - hoe ik strijk -?

Geert - waar - wanneer -?

Karst - thuis - meestal 's avonds - met een biertje - met een half oog voetballen kijken - met een half oog strijken -

Geert - met een strijkplank -?

Karst - hoe anders -?

Geert - ik heb nog nooit iets gestreken -

Karst - als ik een feest heb - of iets waarvoor ik er graag goed uitzie -

Geert - heb jij nu een gestreken bloes aan -?

Karst - op een gegeven moment ging ik me irriteren aan gekreukte overhemden -

Geert - ja ja -

Karst - het is een beetje samengegaan met het dragen van t-shirts - ik vind het te jongensachtig -

Geert - die ik bijvoorbeeld draag -?

Karst - jij hebt het er lichaam voor - ik word er een soort Donald Duck van - misschien moeten we het toch maar weer over kroketten hebben -

Geert - nee - ik vind het een leuk onderwerp - alleen het verbaast me -

Karst - ik vind trouwens dat jullie een waanzinnig mooi messenblok hebben - dat keukeneiland -

Geert - het is een kookeiland -

Karst - kookeiland -

Jochem - dank je - terwijl het eigenlijk helemaal niet zo'n grote keuken is -

Karst - maar er is wel creatief met de ruimte omgegaan -

Jochem - een bevriende binnenhuisarchitect -

Karst - zijn jullie nog aan het kijken -?

Geert - het valt niet mee -

Karst - dat kost allemaal ontzettend veel tijd hè -

Geert - waanzinnig veel -

Karst - terwijl we helemaal geen tijd hebben - alles gaat zo snel -

Geert - ondanks ons trage vlees gaat alles snel -

Karst - hoe bedoel je -?

Geert - ik zeg maar wat - het was niet iets waar een gedachte of een idee achter zat - laten we het er niet over hebben -

Karst - okee - waar zullen we over hebben -

Jochem - heeft er iemand nog een onderwerp -?

Wat een mooie vloer

Karst

- ik hoor jullie praten - en ik luister - ik probeer erbij te zijn - ik doe mijn best - maar het valt niet mee - ik probeer het gesprek te volgen - en toevallig kijk ik omlaag en denk - 'wat een mooie vloer - die is toch niet nieuw - is het beuken - of noten - ik kan me die vloer niet herinneren - van de vorige keer - lag die vloer er toen al - het is toch geen nieuwe vloer - mooi - zo'n vloer leeft -verdiept - prachtig' - verdomme - ik heb een déjà vu - verdomme - ik heb een déjà vu - sorry - ik heb een déjà vu - ik zie mezelf zitten - aan precies zo'n tafel - een groep mensen - 'hypotheken - pensioenopbouw - leasecontracten' - mijn hoofd dat langzaam naar beneden zakt - en dan plotseling 'wat een mooie vloer' - ik ken dit - het is geen déjà vu - maar een herinnering - ik herinner me een boerenhouten plankenvloer - en ik zeg - 'wat een prachtige vloer - zo doorleeft' - tegen wie zei ik dat - iedereen keek - iedereen - met wie zat ik daar - en terwijl ik dat zei dacht ik - 'o god - ze denken vast dat ik het cynisch bedoel' - maar dat was niet zo - het viel even stil - wat er gebeurde - we krijgen een gesprek - dat dood materiaal kan verdiepen - terwijl levende organismen als de mens verdommen - uiteindelijk ontaardt dat gesprek - die discussie - ik herinner me de vraag of zo'n vloer levend dan wel dood is - iemand rept over de quantummechanica - Shakespeare wordt

er bijgesleept - kan iets levend en dood
tegelijk zijn - we kijken naar elkaar -
ineens gaat het over vriendschap en relaties
en seks en de hele reutemeteut - onszelf - en
we lachen - en dan word ik boos - omdat ik
die relativering niet verdraag - verdriet en
pijn - haat en liefde - hard en zacht - dat
het allemaal naast elkaar - en door elkaar -
die verstrengeling - kan - moet bestaan -
bestaat - succes en falen - ik haat het - je
wint of je verliest - en natuurlijk ben ik
bang dat ik er een potje van maak - en dat ik
faal - en natuurlijk begint dan iedereen 'dat
falen normatief is' - een oordeel - ja - I
know - dat het daar niet om draait - I know -
niet om mag draaien - dat het gaat om leven -
en zijn - ontwikkeling - blablabla - 'we zijn
weer aan het praten', roep ik, 'we zijn weer
lekker aan het praten jongens' - wie ben ik
om al dat praten te veroordelen - maar ik -
ik zit nu hier - en ik denk - terwijl wij zo
praten - ik denk aan feesten van vroeger -
hoe feesten ontaardden - ik dacht - ik heb
iedereen hier wel eens vastgepakt -
natuurlijk kwam daar drank aan te pas - maar
dat je elkaar vastpakt - dat dat gewoon is
als jong bent - misschien is het ook niet
gewoon - maar ik moest daar aan denken - ik
dacht - waarom zeg ik dit - ik heb meel in
mijn mond - wat ik wil zeggen - ons verlangen
- waar ik aan dacht - onze behoefte gezien te
worden - en tegelijkertijd er alles aan doen
om niet gezien te worden - ik kan het niet
rijmen - is het heel raar wat ik zeg - hoe

kom ik hier op - o ja - die vloer - dat déjà
vu -